

Signalen mensenhandel

Dit signaleringsinstrument is ontwikkeld teneinde op een eenvoudige manier feiten en omstandigheden te kunnen identificeren die duiden op een redelijke kans op mensenhandel. Het signaleringsinstrument helpt mensen op weg bij de bewustwording ten aanzien van de vaak verstopte vormen van meervoudige afhankelijkheid waardoor uitbuiting in veel gevallen mogelijk wordt gemaakt. Dit instrument beoogt een hulpmiddel te zijn, om het 'niet pluisgevoel' te kunnen objectiveren en te omschrijven. Het instrument helpt om situaties beter te doorgronden en kan in veel gevallen behulpzaam zijn bij het gericht veredelen van de signalen door het netwerk van hulpverlening en politie. Het instrument vereenvoudigt het keuzeproces 'aanpakken zaak' (IGO/IGP¹).

Het is essentieel voor de bruikbaarheid en validiteit dat alle organisaties en instellingen gebruik maken van de nu gepresenteerde indeling en signaalnummertoekening. Nieuwe signalen en vindplaatsen worden landelijk gevalideerd. Een dergelijk instrument is nooit af. Input behoort te komen vanuit de praktijk. Het is de bedoeling dat op basis van analyse en nieuwe inzichten –zeker ten aanzien van de overige vormen van uitbuiting- dit signaleringsinstrument in de toekomst verder zal worden ontwikkeld en verspreid (LEM²). Verspreiding vind plaats doormiddel van Politie kennisnet en b.v. www.mensenhandel.nl.

Het instrument is bewust laagdrempelig ingericht zodat het door zowel grote als kleine organisaties kan worden gebruikt³. Zowel de sterke als de zwakke signalen zijn digitaal stapelbaar en kunnen regionaal relatief eenvoudig tot krachtiger signalen worden gecombineerd. Bij een verstandig gebruik van concernsystemen is met behulp van deze signalen en de twee vormvrije tekstvelden, door een professionele deskundige medewerker (scanner) het proces van veredeling, keuze, input van onderzoeken, en analyse in zijn werking te krijgen. De serieuze signalen –dit zijn de signalen die er toe doen- kunnen conform de nieuwe aanwijzing mensenhandel (2006) worden aangeleverd.

Elk fase 1 onderzoek dat in Nederland wordt gestart, start slechts op basis van concretisering van de signalen aan de hand van deze gevalideerde signaallijst. Dit startmoment wordt vastgelegd in het concernstelsel voorzien van de op dat moment 'geobjectiveerde' signalen. Voor een reëel zicht op de omvang van mensenhandel, en om de inspanning zichtbaar te kunnen maken die organisaties zich getroosten om mensenhandel op te sporen resp. tegen te houden is definiëring en monitoring essentieel.

Het oppakken van signalen met 10 punten of meer blijft het uitgangspunt om te komen tot een fase 1 onderzoek. Keuzen worden vanaf nu gemaakt in de wetenschap dat de aard van de signalen en de signaalsterkte retrospectief op landelijk niveau d.m.v. benchmark en analyse vanuit verschillende bronnen zichtbaar kunnen worden gemaakt.

¹ IGO: Informatie gestuurde Opsporing / IGP: Informatie Gestuurde Politie

² LEM: Landelijke Expertgroep Mensenhandel / advisering board RvHc.

³ Het is feitelijk een klein Excel sjabloon (Windows) wat zowel off-line als on-line kan worden gebruikt. Het feit dat dezelfde organisaties of instellingen (non-profit en ngo's) landelijk en regionaal verschillende systemen gebruiken, dwingt laagdrempeligheid af, om signalen enerzijds eenvoudig te kunnen 'toeleiden' en anderzijds te kunnen stapelen. Het spreekt voor zich dat, daar waar er voor organisaties kansen ontstaan, alles in het werk dient te worden gesteld om te komen tot een rechtstreekse **laagdrempelige invoer** in het concernstelsel (bij de politie zou hierbij kunnen worden gedacht aan een landelijke invoerschil voor RBS (Grafische Ontsluiting Landelijke Database). Elk signaal of elke combinatie van signalen, kan worden vastgelegd als uniek bestand en kan al of niet centraal worden gefolderd. Het sjabloon bevat primair geen op persoon herleidbare informatie m.u.v. de kenocode als bestandsnaam. Deze code is minimaal nodig om dubbeltellingen zoveel mogelijk te voorkomen. Afhankelijk van de instelling, het privacyreglement, de functie, het gebruik van intranet of internet, al of niet lokale afspraken, zal degene die het signaleringsinstrument invult, meer of minder vertrouwelijke zaak en of ontsluitingsgegevens in het signaal kunnen plaatsten.